

Nauczyciel to zawód i powołanie, to umiejętność poświęcania się dla dobra innych osób. Nauczyciel pomaga uczniom odnaleźć w sobie to, co najlepsze. Otwierajcie umysły młodego pokolenia nie tylko na wiedzę, ale też na świat wartości.

Z okazji Święta Edukacji Narodowej, które przypomina doniosłość faktu utworzenia w 1773 r. Komisji Edukacji Narodowej gratuluję Państwu przyznanych odznaczeń, medali, nagród Ministra Edukacji i Nauki oraz Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Są one wyrazem uznania dla Państwa wysiłku, osiągnięć i autorytetu zawodowego.

Proszę Wszystkich pracowników i współpracowników szkoły o przyjęcie wyrazów szacunku i najlepszych życzeń sukcesów zawodowych i osobistych, satysfakcji płynącej z pracy, a przede wszystkim sił i zdrowia.

Życzę Państwu i Waszym bliskim szczęścia i doświadczania samego dobra.

Podkarpacki Kurator Oświaty
Małgorzata Rauch

Szanowni Państwo!

Po okresie stagnacji spowodowanej pandemią, jesteśmy spragnieni aktywności. Na nowo uprawiamy dyscypliny sportowe, chodzimy do kin, teatrów oraz filharmonii, czerpiemy radość z zakupów, jeździmy na wycieczki i urlopy, jadamy w restauracjach, a także odwiedzamy bliskich. We wszystkich obszarach życia, nie tylko osobistego, ale społecznego, czy obywatelskiego szybko nadrabiamy zaległości ostatniego roku. Nie inaczej jest w szkole, do której z dniem pierwszego września wszyscy powrócili. Ani nauczyciele, ani uczniowie, ani też rodzice nie kryją z tego faktu zadowolenia i radości, a choć każdy cieszy się może z innego powodu, to zgadzamy się w kilku istotnych kwestiach. Przez okres izolacji i pandemii mogliśmy na nowo rozpoznać miejsce i rolę szkoły w życiu młodych ludzi, która jak się okazuje, nie tyle jest miejscem zdobywania wiedzy, co kontaktów społecznych, budowania relacji międzyludzkich i obrazu samego siebie. Ten temat szczególnie teraz wybrzmiewa najmocniej w diagnozach i budowanych na nich programach wychowawczo-profilaktycznych czy podejmowanych przez szkoły działaniach. Powrót do ławek szkolnych i nauki stacjonarnej jest sam w sobie panaceum na niektóre dolegliwości, a reszta niestety wymaga czasu w zakresie rozpoznania i wspomagania. To ostatnie ważne jest dla naszego zdrowia psychicznego i kompetencji. Jeden i drugi obszar uzyskał wsparcie merytoryczne lub finansowe: raz – na prowadzenie dodatkowych zajęć z przedmiotów kształcenia ogólnego dla chętnych uczniów klas IV-VIII oraz szkół ponadpodstawowych, dwa – na wsparcie działań psychologiczno-pedagogicznych podejmowanych przez szkołę kompetencjami specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych, programami i narzędziami do diagnoz. Mimo nieskrępowanej aktywności, będącej oznaką normalności, do zdrowia będziemy wracać jeszcze długo, zwłaszcza, że nie ogłoszono przecież końca pandemii, nie zniesiono niektórych obostrzeń, a nawet są one podstawą bezpiecznego funkcjonowania szkół, a ilość szczepień na Podkarpaciu nie gwarantuje nam, że tzw. *czwartej fali* nie będzie. Czy zatem w przyszłość patrzeć pesymistycznie? Odpowiedziałabym: raczej racjonalnie, z należytą starannością i zapobiegliwością, jak do tej pory dbać o przestrzeganie podstawowych zasad organizacji i higieny życia szkolnego, a może w dalszym ciągu podejmować rozmowy o profilaktyce i szczepieniach? Głos merytoryczny w sprawie, a w tematyce nam nauczycielom przecież obcej i odległej, macie Państwo w nowym numerze *Meritum*. Zachęcam do lektury.

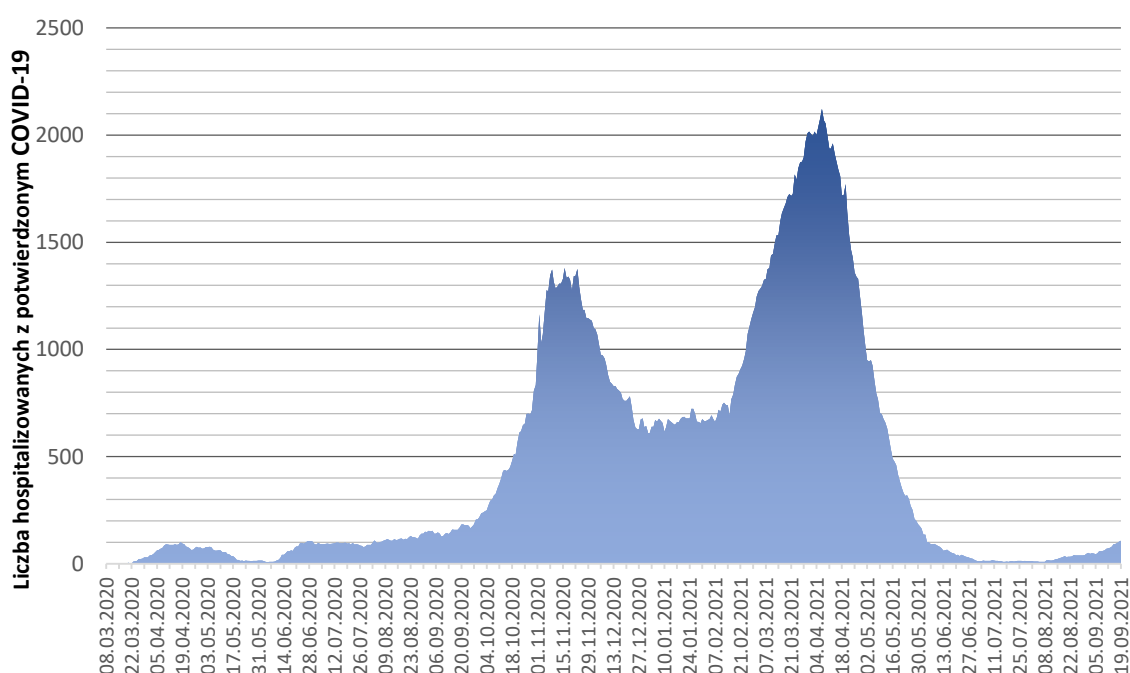
Małgorzata Rauch
Podkarpacki Kurator Oświaty

Czy warto się szczepić w dobie pandemii COVID-19?

- ✚ Trochę statystyki
- ✚ Objawy choroby
- ✚ Choroba u dzieci i młodzieży
- ✚ Drogi szerzenia się wirusa
- ✚ Krótka historia szczepień
- ✚ Co to jest szczepionka?
- ✚ Produkcja i nadzór nad bezpieczeństwem szczepionek
- ✚ Niepożądane odczyny poszczepienne
- ✚ Szczepienia na Podkarpaciu
- ✚ Dlaczego warto się szczepić?
- ✚ Informacje o szczepieniach należy szukać w wiarygodnych źródłach
- ✚ Schemat jak można zgłosić przypadek zachorowania ucznia/pracownika szkoły na COVID 19 poprzez formularz elektroniczny

Trochę statystyki

Pierwszy przypadek zakażenia „nowym” koronawirusem nazwanym SARS-Cov-2 wystąpił w listopadzie 2019 r., kiedy w Chinach wykryto skupisko chorych z ciężkim zapaleniem płuc w miejscowości Wuhan. Niepokój specjalistów wzrósł po potwierdzeniu transmisji choroby z człowieka na człowieka. Wirus szybko się rozprzestrzenił obejmując wszystkie kontynenty. W Polsce pierwszy przypadek potwierdzono w marcu 2020 r. 11 marca 2020 r. Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła stan pandemii covid-19. Na świecie od początku pandemii na covid-19 zachorowało ponad 210 milionów osób i zanotowano ponad 4 miliony zgonów, a w Polsce zarejestrowano ponad 2 miliony zachorowań i ponad 75 tysięcy zgonów. Nasze województwo nie było odosobnione w tych statystykach. Od początku pandemii zachorowało ponad 120 tysięcy mieszkańców Podkarpacia. Z powodu choroby lub jej powikłań zmarło ponad 4 tysiące osób z województwa. W czasie trwania trzeciej fali zachorowań jednocześnie hospitalizowanych w województwie było ponad 2 tysiące osób. Obecnie liczba zachorowań ma tendencję wzrostową.

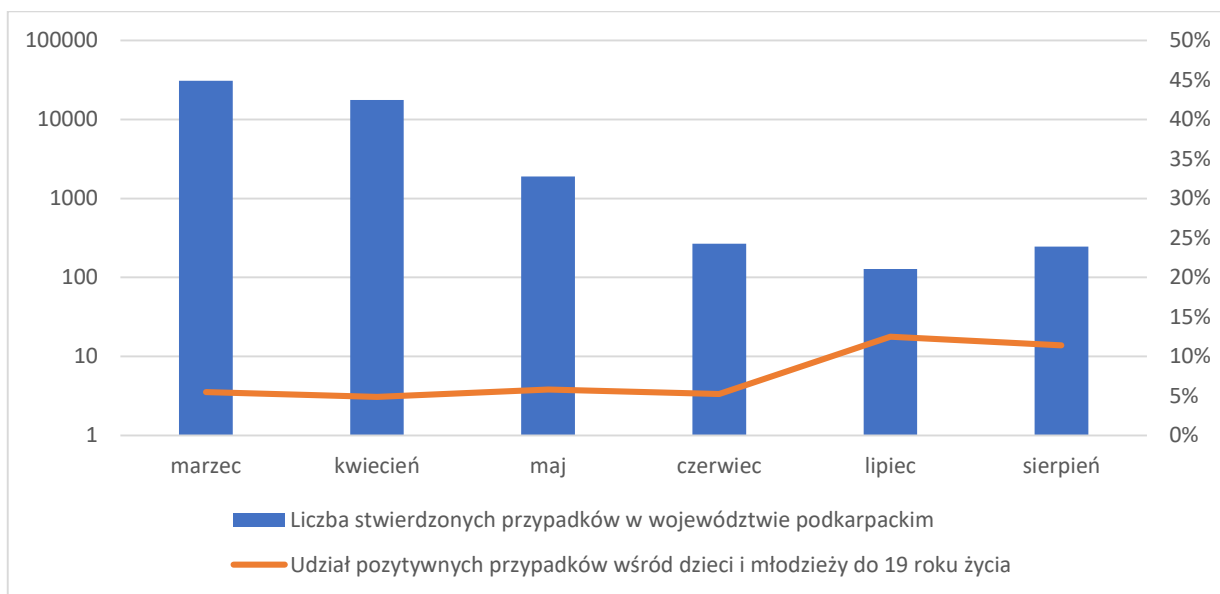
Wykres 1. Hospitalizacje w województwie podkarpackim. Dane od 01.11.2020 r. uzyskane na podstawie informacji umieszczonych przez PUW.

Objawy choroby

O samej chorobie wiemy już coraz więcej i to, że choroba ma bardzo zróżnicowany przebieg. Można ją przechodzić bezobjawowo lub łagodnie, ale może też rozwinąć się do stanu krytycznego, a nawet zgonu. Zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2 ma skutki we wszystkich właściwie układach i narządach. Najczęstszymi objawami występującymi to: złe samopoczucie, silne osłabienie i uczucie zmęczenia, gorączka, kaszel, duszność, ból mięśniowy i kostno-stawowy. Inne objawy, występujące z różną częstością zależą od wariantu wirusa. Może to być: ból głowy, utrata smaku i węchu, zaburzenie rytmu serca, dreszcze, utrata mowy lub zdolności ruchowych, nudności, biegunka, zmiany skórne, zapalenie spojówek i inne. Z poważnych powikłań choroby to niewydolność oddechowa wymagająca intensywnej terapii, zawał i zapalenie mięśnia sercowego, zaostrzenie niewydolności mięśnia sercowego i zaburzenia rytmu serca. Odnotowuje się też wysoką częstość występowania powikłań zakrzepowo-zatorowych głównie u pacjentów z zapaleniem płuc w przebiegu infekcji covid-19 nie tylko w ostrym okresie choroby, lecz również w okresie około miesiąca po wyzdrowieniu. U chorych na covid-19 może dochodzić też do zagrażającego życiu ciężkiego uszkodzenia nerek, a także do przewlekłej niewydolności nerek. Istotne jest też, że w trakcie choroby i po niej wystąpić mogą zaburzenia endokrynologiczne, które obejmują zaostrzenie istniejącej cukrzycy, pojawienie się cukrzycy u osób bez czynników ryzyka cukrzycy typu drugiego, podostre zapalenie tarczycy. Z kolei ciężkim powikłaniem ze strony układu nerwowego jest udar mózgu, a łagodnym, lecz istotnie zmniejszającym komfort życia tak zwana „mgła mózgowa”, czyli zaburzenia koncentracji, pamięci krótkotrwałej i dezorientacja, mogące utrzymywać się długo po przejściu zakażenia. U seniorów zakażenie covid-19 może objawiać się dezorientacją, splątaniem, majaczeniem, a także problemami z przewodem pokarmowym. Covid-19 może prowadzić do długotrwałych następstw u osób dorosłych określamy mianem „long covid-19”. Termin ten oznacza utrzymywanie się różnorodnych objawów chorobowych nawet dłużej niż 12 tygodni po ostrej fazie zakażenia do kilku miesięcy. Według różnych źródeł objawy o różnym nasileniu opisuje się u od 10% do nawet 90% pacjentów po przebyciu zakażenia. Objawy takie dotyczą, tak jak objawy ostrego zakażenia, właściwie wszystkich układów naszego organizmu, a dodatkowo też dochodzić mogą stany lękowe, czy depresyjne. Obecnie trudno określić, jak istotnym problemem społecznym okaże się zespół post-covid-19, choć w miarę trwania pandemii zwiększa się liczba osób wymagających z tego powodu stałej, wielospecjalistycznej opieki lekarskiej i ciągłej rehabilitacji.

Choroba u dzieci i młodzieży

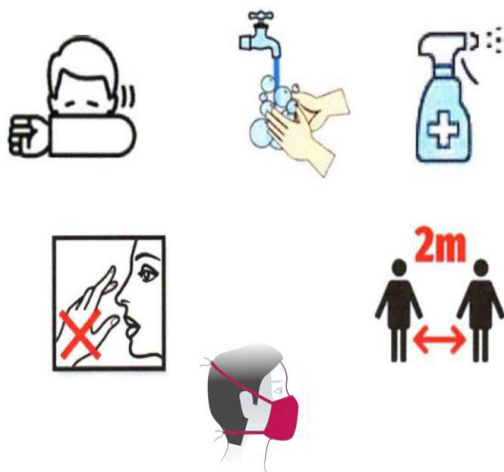
Choroba covid-19 również dotyka dzieci. Na terenie województwa podkarpackiego od początku pandemii zachorowało na covid-19 ponad 2 tysiące dzieci w wieku do 9 roku życia i prawie 4 tysiące w przedziale od 10 do 19 roku życia. Odnotowano 2 zgony wśród dzieci i młodzieży do 19 roku życia. U dzieci przebieg zachorowania jest zazwyczaj łagodny. Mogą jednak rozwinąć późniejszą chorobę zwaną wieloukładowym zespołem zapalnym czasowo związanym z covid-19 (PIMS-TS: Pediatric Inflammatory Multisystem Syndrome Temporally Associated with COVID-19) w okresie od 2 do 6 tygodni po zakażeniu wirusem. PIMS-TS ma wiele objawów: przypomina infekcję z wysoką gorączką, wysypką, bólami brzucha, wymiotami, osłabieniem, bólem gardła, obrzękiem kończyn oraz nasilonymi objawami ze strony układu oddechowego z dusznością, układu krążenia z zaburzeniami ciśnienia tętniczego z niewydolnością serca, układu moczowego oraz układu neurologicznego ze zmianami zachowania dziecka. W I fali pandemii zakażenia u dzieci były sporadyczne, w II fali większość dzieci chorowała bezobjawowo, ale ogromnym problemem były dzieci z PIMS, czyli wieloukładową chorobą zapalną. W III fali dominował wariant brytyjski koronawirusa i dzieci chorowały na covid-19 tak, jak chorują na zwykłe infekcje dróg oddechowych (kaszel, katar, gorączka). Większość rodziców często nie podejrzewała, że dziecko choruje na covid-19. Obecnie w dobie dominacji wariantu delta, który jest bardziej zaraźliwy, roznosi się szybciej i może też dotyczyć osób zaszczepionych przebieg nie musi być ciężki, ale dzieci mogą być doskonałymi „wektorami” do transmisji wirusa.

Wykres nr 2. Liczby dziennych stwierdzonych pozytywnych przypadków na terenie województwa podkarpackiego publikowanych przez Ministerstwo Zdrowia oraz danych dostępnych w systemie EWP które posłużyły do wyznaczenia wieku osób, u których stwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2 od marca do sierpnia 2021 r. (wiek wyznaczono na podstawie numeru PESEL).

Drogi szerzenia się wirusa

Koronawirus SARS-CoV-2 przenosi się między ludźmi przede wszystkim drogą kropelkową, bez konieczności bardzo bliskiego kontaktu. To znaczy, że możemy się zarazić za pośrednictwem kropelek śliny i śluzu wydostających się z górnych dróg oddechowych chorego podczas kichania, kaszlu lub rozmowy, śpiewania lub oddychania. Badania wskazują również na potencjalną infekcję przez przewód pokarmowy (tzw. drogą fekalno-oralną), która odgrywać może dodatkową rolę zwłaszcza w regionach o niskim poziomie higieny. Okres inkubacji wirusa SARS-CoV-2 (czyli czas upływający od momentu zakażenia do pojawienia się pierwszych objawów) wynosi od 1 do 14 dni, na ogół 5 dni. Na pierwszym etapie infekcji wirus zakaża przede wszystkim komórki górnych dróg układu oddechowego (czyli w obrębie nosa, gardła i krtani), skąd może rozprzestrzeniać się dalej. Stosowanie samej maseczki zasłaniającej usta i nos nie gwarantuje pełnej ochrony przed zakażeniem koronawirusem. Powinno być połączone z używaniem innych środków zapobiegawczych, w tym higieną i dezynfekcją rąk, zasadami ochrony podczas kaszlu lub kichania oraz unikania bliskiego kontaktu z osobami potencjalnie podejrzanymi o zakażenie.

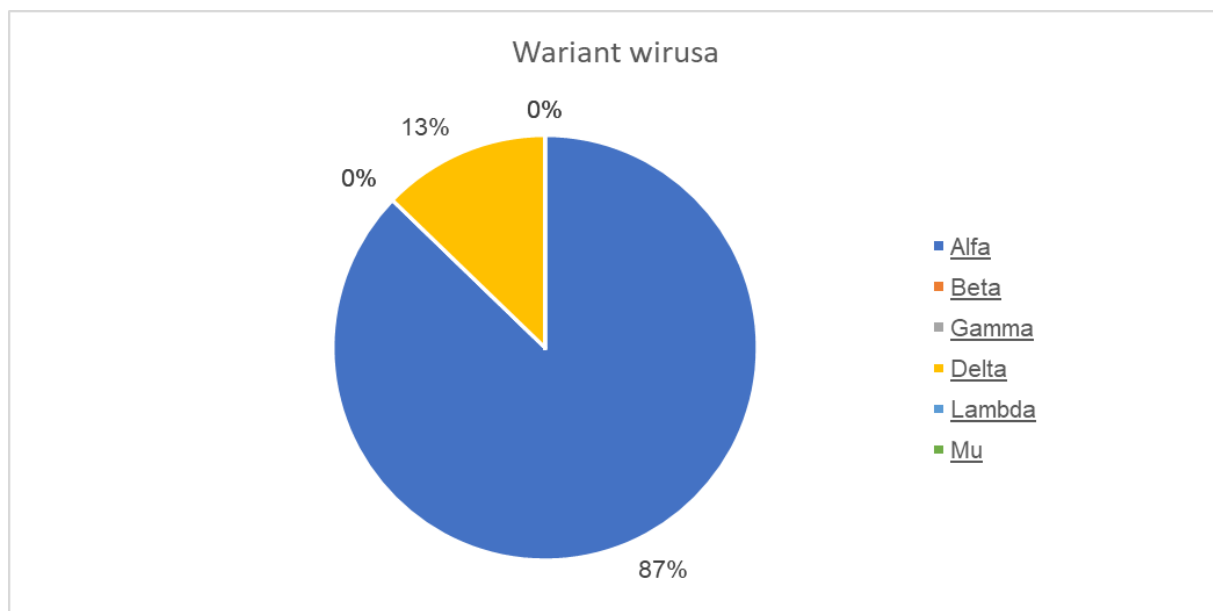
Ważna jest również dezynfekcja powierzchni użytkowych, często dotykanych, szczególnie wykonanych z plastiku lub stali nierdzewnej, na których wirus utrzymuje się najdłużej, oczywiście w warunkach dla niego korzystnych zależnych od temperatury otoczenia i wilgotności powietrza. A więc pamiętajmy o dezynfekcji klamek, balustrad, ale także np. klawiatury, czy myszki od komputera, długopisu, telefonu. Należy również ze względu na możliwość transmisji wirusa drogą fekalno – oralną nie zapominać o dezynfekcji toalet.

Mutacje wirusa

Wszystkie koronawirusy posiadają naturalną skłonność do mutacji. Jest to losowy proces, podczas którego dochodzi do zmian w materiale genetycznym patogenu, które przekładają się na pojawienie

się nowych właściwości wirusa takich jak: wzrost zakaźności (zdolność do rozprzestrzeniania się patogenu w populacji), cięższy przebieg choroby, większą ilość zgonów w przebiegu choroby wywoływanej wirusem, znaczącą redukcję skuteczności przeciwciał powstałych w przebiegu szczepienia lub wcześniejszego zakażenia wobec nowego wariantu, ograniczoną skuteczność testów diagnostycznych w wykrywaniu nowego wariantu, ograniczoną skuteczność leczenia i szczepień. Jedną z najnowszych mutacji koronawirusa, która budzi szczególne zaniepokojenie epidemiologów na całym świecie jest tzw. wariant delta (nazywany także wariantem indyjskim). Obecnie większość nowych zakażeń na świecie wywoływana jest właśnie przez tę odmianę koronawirusa SARS-CoV-2. Szacuje się, że wariant delta jest bardziej zakaźny (o ok. 50-70%) niż pozostałe odmiany koronawirusa. Objawy zakażenia odmianą delta koronawirusa SARS-CoV-2 mogą różnić się od dotąd występujących. Charakterystyczne dotychczas objawy covid-19, takie jak kaszel oraz zaburzenia węchu i smaku w przypadku wariantu delta występują rzadziej. Najczęściej dolegliwości przypominają ciężką postać przeziębienia z objawami takimi jak: ból głowy, ból gardła, katar, gorączka. Dodatkowo mogą pojawić się także: nudności, wymioty, bóle brzucha, utrata apetytu oraz bóle mięśniowo-stawowe. Ze względu na podobieństwo tych dolegliwości do wielu innych infekcji wirusowych niezwykle istotne jest szczególne zwracanie uwagi na swój stan zdrowia, aby w odpowiednim czasie zgłosić się do lekarza oraz wykonać test na obecność koronawirusa.

Podczas III fali pandemii w województwie podkarpackim dominował wariant alfa (brytyjski) koronawirusa. Obecnie we wszystkich badanych metodą sekwencjonowania w Laboratorium Diagnostyki Medycznej Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Rzeszowie próbkach, pobranych u mieszkańców województwa, u których potwierdzono zakażenie wirusem w badaniu PCR, rozpoznano wariant delta (indyjski). Analiza przypadków wskazuje, że zakażenie to dotyczy częściej osób młodych, nieszczepionych, u których częściej występuje postać objawowa choroby i wymaga hospitalizacji. Najwięcej przypadków też notuje się w powiatach gdzie procent zaszczepienia populacji jest najmniejszy lub gęstość zaludnienia jest największa (większe skupiska mieszkańców). Wzrasta też liczba zachorowań wśród dzieci i młodzieży.

Wykres nr 3.

Procentowy udział wariantów koronawirusa (alfa-brytyjski, beta-południowoafrykański, gamma-brazylijski, delta-indyjski, lambda, mu) występujących w województwie podkarpackim od marca 2021 r. na podstawie sekwencjonowania.

Krótką historia szczepień

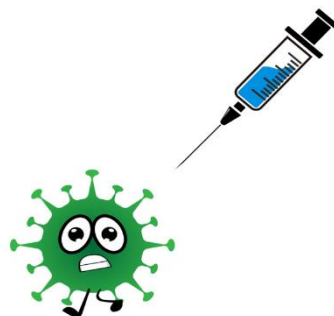
Szczepionki przez wielu ekspertów uważane są za największy sukces medycyny w historii ludzkości. Współczesna sztuka lekarska w walce z niebezpiecznymi drobnoustrojami jest wyposażona w dwa skuteczne narzędzia: antybiotyki i szczepionki. Historia szczepień zaczęła się od eksperymentu Edwarda Jennera, który był angielskim lekarzem żyjącym w osiemnastym wieku, wynalazcą szczepienia przeciw ospie prawdziwej. Po ponad 200 latach od dokonanego przez niego odkrycia, dzięki szczepieniom prowadzonym na całym świecie, Światowa Organizacja Zdrowia mogła w 1980 roku ogłosić, że świat jest wolny od ospy prawdziwej. Odkrycie to otworzyło drogę pozostałym naukowcom takim jak Ludwik Pasteur, który w 1885 r. opracował pierwszą szczepionkę przeciwko wścieklicznie. Z kolei Emil Behring za opracowanie surowicy przeciwbłonniczej został w 1901 r. laureatem pierwszej Nagrody Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny, a Max Theiler otrzymał tę nagrodę 50 lat później za opracowanie szczepionki przeciwko żółtej febrze. Obecnie program szczepień ochronnych obejmuje szczepienia przeciwko, aż 23 chorobom.

Co to jest szczepionka?

Szczepionka to produkt biologiczny, który zdolny jest wywoływać określone reakcje układu immunologicznego, co powoduje powstawanie odporności przeciw chorobie zakaźnej, a przy tym nie wpływa szkodliwie na organizm. Szczepionka (antygen zawarty w szczepionce) pobudza układ immunologiczny podobnie jak obecność w organizmie czynników zakaźnych poprzez wytworzenie: wyspecjalizowanych białek - przeciwciał skierowanych przeciw odpowiednim cząstkom wirusa/ bakterii, które unieszkodliwiają i niszczą dany patogen oraz komórek pamięci immunologicznej, które uczą się i zapamiętują cechy patogenu, a przy powtórnej kontakcie z zagrożeniem szybko, precyzyjnie i skutecznie spowodują produkcję nowych przeciwciał. Przeciwko koronawirusowi dostępne są 2 rodzaje szczepionek: szczepionki oparte na technologii mRNA dopuszczone do szczepienia u dzieci od 12 roku życia i szczepionki wektorowe.

Produkcja i nadzór nad bezpieczeństwem szczepionek

Dzisiaj nie wyobrażamy sobie podawania, czy produkcji szczepionek w sposób, w jaki robił to Edward Jenner. Produkcja szczepionek musi przebiegać w aseptycznych warunkach, tak aby nie uległy zanieczyszczeniu. Do ich produkcji obok antygenów konieczne jest użycie tzw. substancji pomocniczych, które występują w śladowych, bezpiecznych dla organizmu ilościach. Dzisiaj uwaga rodziców skoncentrowana jest przede wszystkim na rzekomej szkodliwości tych substancji, a zapomina się o tym, jak ważną funkcję pełnią szczepienia. Na każdym etapie produkcji przeprowadzane są bowiem liczne wewnętrzne kontrole jakości. Ponadto, każda wyprodukowana seria, przed dopuszczeniem jej na rynek, musi pozytywnie przejść kontrolę jakości przeprowadzoną przez instytucję niezależną od producenta. Każda szczepionka przechodzi ten sam proces badań klinicznych. W Polsce dopuszczeniem szczepionek do obrotu zajmuje się Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (URPL). Decyzja może być także podjęta przez Radę Unii Europejskiej lub Komisję Europejską po przeprowadzeniu przez Europejską Agencję Leków procedury scentralizowanej. W każdym przypadku pozwolenie na dopuszczenie do obrotu jest wydawane po ocenie stosunku korzyści do ryzyka. Następuje to na podstawie dokumentacji zawierającej dane zebrane w czasie prac nad produktem i badań klinicznych. Ocena ryzyka dotyczy jakości, bezpieczeństwa i skuteczności produktu leczniczego. Szczepionki przeciw covid-19 poddawane są procedurze dopuszczenia do obrotu na poziomie centralnym przez Europejską Agencję Leków. Zawarte w składzie szczepionek przeciw covid-19 substancje nie są toksyczne, ale znajdują się w nich małe ilości substancji, które szeroko stosowane są zarówno w preparatach kosmetycznych,

jak i leczniczych, mogą odpowiadać za odczyny poszczepienne w postaci odczynów anafilaktycznych (alergicznym).

Niepożądane odczyny poszczepienne

Niepożądany odczyn poszczepienny to zaburzenie stanu zdrowia, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Rozróżniamy odczyny łagodne, poważne i ciężkie. Najczęściej zgłaszane są te łagodne, które charakteryzują się występowaniem - miejscowego obrzęku kończyny, silnego miejscowego zaczerwienienia, gorączki.

Powikłanie w postaci wstrząsu anafilaktycznego oceniane jest jako rzadkie i zwykle może dotyczyć osób obciążonych nadwrażliwością na wiele alergenów. Dlatego ważnym elementem procesu szczepienia jest kwalifikacja do szczepienia, na którą składa się ankieta wypełniona przez samego pacjenta (lub opiekuna w przypadku osób niepełnoletnich) oraz omówienie wszystkich wątpliwości z lekarzem obecnym w punkcie szczepień. Każdy punkt szczepień przygotowany jest na sytuację wystąpienia wczesnej reakcji alergicznej, posiadając odpowiedni zestaw leków, a osoba szczepiona pozostaje w obserwacji przez 15 minut po podaniu szczepionki, w przypadku obciążonego wywiadu 30 minut. Ważne jest aby, w przypadku dzieci, które wzmagają się z alergiami lub chorują na inne przewlekłe choroby, rodzic przed szczepieniem zasięgnął wcześniejszej konsultacji z lekarzem leczącym.

Szczepienia na Podkarpaciu

Jak podaje w statystykach Ministerstwo Zdrowia 50,4 % osób w Polsce jest w pełni zaszczepionych preparatami przeciw covid-19. Nasze województwo plasuje się na 16 miejscu w rankingu województw. Jedyne 37% dorosłych mieszkańców naszego województwa zdecydowało się na zaszczepienie. Jeszcze gorzej wygląda sytuacja wśród dzieci i młodzieży od 12 roku życia. Dane podane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki z dnia 10 września 2021 r. ujęte w poniższej tabeli:

Wiek	Zaszczepienie na Podkarpaciu	Średnia krajowa
12 lat	9,3 %	21,97 %
13 lat	12,31 %	27,07 %
14 lat	14,86 %	31,54 %
15 lat	18,25 %	35,18 %
16 lat	23,64 %	40,2 %
17 lat	27,43 %	43,14 %
18 lat	33,03%	46,47 %

Dlaczego warto się szczepić?

Szczepienia mimo dużej skuteczności często stają się ofiarą własnego sukcesu. W momencie wybuchu epidemii ludzie szczepią się ze strachu. Dzięki szczepieniom spada liczba chorujących i umierających na daną chorobę. Ludzie przestają widzieć w swoim otoczeniu chorych i przestają się bać choroby, nie myśląc o następstwach zachorowania.

A jednak szczepić się warto ponieważ:

- ❖ Szczepienie uczy organizm człowieka, jak zareagować na dany patogen. Układ odpornościowy zostaje pobudzony do produkcji przeciwciał oraz innych czynników odpornościowych. Dzięki temu po zetknięciu się z patogenem układ immunologiczny jest w stanie silniej zareagować i szybciej zneutralizować zagrożenie dla organizmu. Szczepienia pomagają organizmowi stworzyć odporność bez zachorowania;

- ❖ Jest duża szansa, że nasz układ odpornościowy zostanie w dużej mierze pobudzony do wytworzenia odporności i ochroni nas przed zachorowaniem, choć należy pamiętać, że skuteczność szczepień zależy od indywidualnych cech organizmu (wieku, chorób współistniejących, zażywanych leków, wrodzonych lub nabytych zaburzeń odporności itp.). Szczepienia nie dają 100 % ochrony. Są osoby, które nie odpowiadają na szczepienia, podobnie jak nie wytwarzają odporności po przechorowaniu na niektóre choroby.
Do zakażenia po szczepieniu może dojść również w sytuacji, gdy organizm nie miał wystarczająco dużo czasu, żeby wykształcić ochronne przeciwciała, bądź zaszczepimy się już po zakażeniu, a nie mamy jeszcze objawów choroby. Dlatego należy pomyśleć o szczepieniu dużo wcześniej, kiedy jesteśmy zdrowi i nie mieliśmy kontaktu z osobą zakażoną;
- ❖ Mimo, że osoby zaszczepione mogą zachorować, to szczepienie zwiększa prawdopodobieństwo łagodnego przebiegu choroby zakaźnej, a tym samym chroni przed następstwami choroby – powikłaniami, hospitalizacją i zgonem;
- ❖ Szczepiąc się przerywamy łańcuch zakażeń. Koronawirus potrzebuje organizmu człowieka do namnażania, a poprzez to wytwarzania nowych mutacji patogenu. Szczepienie poprzez uodpornienie i niedopuszczenie do rozwoju choroby przerywa taką możliwość. Osoby zaszczepione, u których dojdzie do zachorowania produkują mniej wirusów w krótkim czasie. Im krócej wirus przebywa w organizmie, tym mniej ma czasu na namnażanie i tworzenie mutacji o „lepszych” właściwościach dla wirusa;
- ❖ Gdy się zaszczepimy chronimy osoby, które z różnych względów (przede wszystkim zdrowotnych) nie mogą przyjąć szczepienia;
- ❖ Poprzez szczepienia unikamy choroby i powikłań jakie ona może nieść, szczególnie jak chorujemy na choroby przewlekłe, które zakażenie koronawirusem może zaostrzyć;
- ❖ Brak jest skutecznego leku, który by zwalczył wirusa. Częściej chorują osoby niezaszczepione;
- ❖ Zatwierdzone szczepionki na koronawirusa nie zawierają żywego wirusa powodującego covid-19. To sprawia, że szczepionka sama w sobie w żadnym wypadku nie może wywołać choroby. Również fragmenty materiału genetycznego wirusa zawartego w szczepionkach w żaden sposób nie mieszają się z naszym DNA, po spełnieniu swojej roli zostają zniszczone przez nasz organizm;
- ❖ Szczepienie jest bezpieczne również u osób, które przeszły covid-19. Wzmacnia ono odporność wygenerowaną w różnym stopniu przez chorobę, często niedostatecznym, o czym świadczą przypadki powtórnych zachorowań. Osoby, które przeszły zakażenie covid-19 mogą wykonać test na przeciwciała, aby sprawdzić, czy nadal posiadają je w organizmie. Jeśli ich odsetek jest niski lub nie ma ich wcale, warto zrealizować szczepienie. Szczepienie rekomendowane jest dla tzw. ozdrowieńców poprzez podanie pełnego szczepienia;
- ❖ Szczepienie gwarantuje zwolnienie z kwarantanny po kontakcie z osobami zakażonymi lub z wysokim ryzykiem zakażenia, jak również zwolnienie z kwarantanny po podróży do krajów wysokiego ryzyka;
- ❖ Szczepienie umożliwia nieuwzględnienie osoby zaszczepionej w obowiązujących limitach zgromadzeń i spotkań.

Informacje o szczepieniach należy szukać w wiarygodnych źródłach:

na stronie:
gov.pl/szczepimysie
lub dzwoniąc na infolinię
pod nr: 989

Szczepienia to prosty sposób szybszego powrotu do aktywności społecznych, zawodowych, a także rekreacyjnych, które aktualnie są ograniczone. Szczepienie zapewnia nam wewnętrzny spokój, który wynika z poczucia bezpieczeństwa własnego oraz swojej rodziny przed chorobą covid-19. Bądźmy odpowiedzialni i zaszczepmy się.

Opracowała:
lek. Anna Kalandyk-Dusza
z-ca Podkarpackiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

W artykule wykorzystano informacje ze stron:

<https://www.gov.pl/web/koronawirus>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka>

<https://www.mp.pl/covid19/>

dane własne Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Rzeszowie

POMOCNE LINKI i MATERIAŁY:

Wykład dr Kluz-Zawadzkiej (dostępny na stronie Kuratorium Oświaty w Rzeszowie):

<https://www.youtube.com/watch?v=wsMqhBEaUxM>

<https://www.zaszczepsiewiedza.pl/>

<https://www.ore.edu.pl/2021/08/szczepienia-profilaktyka-chorob-zakaznych-filmy-i-materialy-edukacyjne/>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/szczepienia-uczniow-od-12-roku-zycia--materialy-informacyjne>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/bezpieczny-powrot-do-szkoly>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/materialy-informacyjne-dla-szkol-przedszkoli-i-placowek-oswiatowych-dotyczace-profilaktyki-zdrowotnej>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-mein-w-sprawie-udzialu-uczniow-zaszczepionych-w-stacjonarnych-zajeciach-edukacyjnych>

STRONA UNICEFF:

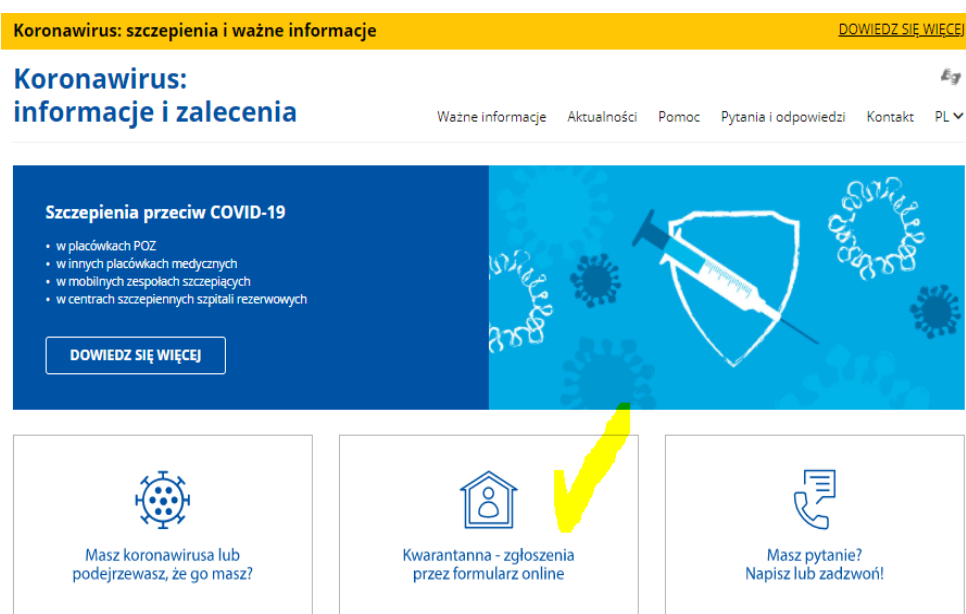
[Materiały dla dzieci i młodzieży - Koronawirus \(COVID-19\) / UNICEF Polska \(unicef-koronawirus.pl\)](https://www.unicef.pl/koronawirus)

FILM ZACHĘCAJĄCY DZIECI DO SZCZEPIENIA (Urząd Rejestracji Leków):

https://youtu.be/UM_9LOTE0W4

Schemat jak można zgłosić przypadek zachorowania ucznia/pracownika szkoły na COVID 19 poprzez formularz elektroniczny

- **Krok 1** Strona gov.pl
- **Krok 2** Zakładka koronawirus: szczepienia i ważne informacje
- **Krok 3** Okienko kwarantanna – zgłoszenie przez formularz online

Koronawirus: szczepienia i ważne informacje [DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ](#)

Koronawirus: informacje i zalecenia Ważne informacje Aktualności Pomoc Pytania i odpowiedzi Kontakt PL

Szczepienia przeciw COVID-19

- w placówkach POZ
- w innych placówkach medycznych
- w mobilnych zespołach szczepiących
- w centrach szczepiennych szpitali rezerwowych

[DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ](#)

 Masz koronawirusa lub podejrzewasz, że go masz?

 Kwarantanna - zgłoszenia przez formularz online

 Masz pytanie? Napisz lub zadzwoń!

• **Krok 4** Zakładka zgłoś kwarantannę – opcja wypełnij formularz

Koronawirus: szczepienia i ważne informacje

🏠 > Gov.pl > Zgłoś kwarantannę

Zgłoś kwarantannę

Wypełnij formularz, jeśli:

- masz pozytywny wynik testu na koronawirusa (test w kierunku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2),
- miałeś(-aś) bliski kontakt z osobą zakażoną SARS-CoV-2,
- chcesz pomóc osobie, która nie ma narzędzi lub wiedzy potrzebnej do samodzielnej rejestracji.

Aby wysłać zgłoszenie, potrzebujesz profilu zaufanego, który możesz szybko założyć np. za pośrednictwem bankowości elektronicznej. [Zobacz, jak założyć profil zaufany.](#)

Wynik testu na koronawirusa znajdziesz na [Internetowym Koncie Pacjenta](#).

[Weź udział w ankiecie. Pomóż nam ulepszyć sposób logowania do usług administracji publicznej.](#)

WYPEŁNIJ FORMULARZ

PRZEZ INTERNET

PRZEZ TELEFON

• **Krok 5** Logowanie poprzez profil zaufany.

Serwis Rzeczypospolitej Polskiej

Login

Use eID of your country

Wybierz sposób logowania

Bezpieczny i darmowy dostęp do usług publicznych

Profil Zaufany

Bezpłatne narzędzie, dzięki któremu załatwisz sprawy urzędowe online i podpiszesz dokumenty elektronicznie.

e-dowód

Dowód osobisty z warstwą elektroniczną. Użyj aplikacji mobilnej albo czytnika podłączonego do komputera.

- **Krok 6** Z podanych 5 rodzajów zgłoszenia wybrać ostatni – „Zgłaszam w imieniu instytucji/zakładu, w którym wykryto zakażenie koronawirusem”.

Zgłoszenie kwarantanny

Określ rodzaj zgłoszenia

Jestem zakażony koronawirusem (mam pozytywny wynik testu)

Miałem bezpośredni kontakt z osobą zakażoną koronawirusem

Zgłaszam w imieniu osoby zakażonej koronawirusem (która ma pozytywny wynik testu)

Zgłaszam w imieniu osoby, która miała bezpośredni kontakt z osobą zakażoną koronawirusem

Zgłaszam w imieniu instytucji/zakładu, w którym wykryto zakażenie koronawirusem

- **Krok 7** Dalsze postępowanie według wzoru otworzonego zgłoszenia

Zachęcamy do skorzystania z tej formy komunikacji z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną, na której terenie działania mieści się placówka oświatowa.

Forma ta jest:

- wygodna
- prosta w obsłudze
- informacja trafia bezpośrednio do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego
- skraca czas od zgłoszenia do podjęcia działań przeciwepidemicznych

POMYSŁ NA DOBRĄ EDUKACJĘ

WARTOŚĆ PRZEKAZU BEZPOŚREDNIEGO W EDUKACJI MUZYCZNEJ

- ✚ **Jak kształcić świadomego odbiorcę kultury muzycznej?**
- ✚ **Na ile warto wykorzystywać współczesne media jako pomoce dydaktyczne w nauczaniu muzyki?**
- ✚ **Może zasadnym jest stosować pewien umiar?**

...ot i problem ...

Funkcjonowanie edukacji muzycznej, a także jej rola w wychowywaniu pokoleń jest absolutnie ważkim przedmiotem środowiskowych dyskusji na temat jej standardów. I chociaż przez szereg lat w wymiarze dydaktycznym znaczenie edukacji muzycznej absolutnie nie maleje, to jednak wszędobylska kultura masowa nieustannie próbuje przesłonić prawdziwą wartość artystyczną.

Współczesna edukacja muzyczna potrafi być barwna, ciekawa i wzbogacona realnym kontaktem z instrumentem, okraszona nowoczesnością pomocy dydaktycznych, poparta elementami nowoczesnej technologii, o których dawnym pokoleniom pedagogów nawet się śniło. Gdzie zatem tkwi fenomen zjawiska, że starsze pokolenia lepiej śpiewają, posiadają wiedzę i rozeznanie na temat fascynującego świata kompozytorów, wirtuozów instrumentu, potrafią swobodnie dyskutować na temat muzyki i w końcu pełniej pojmują świat kultury muzycznej - dogłębniej dostrzegając prawdziwą wartość artystyczną?

...estetyka...

Do świata kultury są jedynie dwie drogi: pierwsza z nich to socjalizacja, która w obecnych czasach wcale nie należy do najłatwiejszych oraz ta druga, którą jest edukacja. Niestety ta pierwsza często spłycona poprzez świat mediów i nowoczesności ukrytej pod szklanym ekranem smartfona - zastępuje realny, prawdziwy kontakt z naturalną sztuką. Tracą na tym relacje rodzinne, rówieśnicze, traci również estetyka i wartość przekazu bezpośredniego. W tym ujęciu edukacja muzyczna jest i pozostaje zdominowana, zepchnięta na skraj horyzontu jej funkcjonowania jako zwyczajny obowiązek, po którym uczeń łatwo przechodzi do bardziej akceptowalnego świata wykreowanego przez media, marketingowy świat plastiku, kiczu i tandety.

Estetyka w edukacji artystycznej - muzycznej wydaje się być skuteczną przeciwwagą dla tych niebezpiecznych zjawisk. Estetyka jako element porządkujący, ale też estetyka jako skuteczne katharsis myśli i emocji. Przedmioty artystyczne: muzyka i plastyka w szczególny sposób mogą estetyzować u ucznia kontakty z żywą kulturą i sztuką - to jeden z celów nadrzędnych muzyki w szkole. Umiejętność rozpoznawania i wartościowania muzyki artystycznej w przyszłości zapewni odpowiedni kontakt z kulturą, zbuduje potrzebę obcowania z muzyką, a także sprecyzuje muzyczne preferencje słuchacza.

...jak to osiągnąć ...

*„Najtrudniejsze jest tworzenie.
Wszystko inne jest ucieczką od wysiłku tworzenia.”
– Ryszard Kapuściński*

Coraz częściej mówi się o produkcji muzycznej – a nie o dziele. Znaczenie tych dwóch terminów rozdziela potężna różnica. Producent muzyczny wielokrotnie mylony jest z twórcą – dłaczego określenie „kompozytor” bardziej kojarzone jest z muzyką poprzednich epok. Czyż w dzisiejszych czasach nie funkcjonują kompozytorzy?

Dzieje się tak, ponieważ komercjalizacja sztuki wrywa jej najbardziej osobiste, powiedziałbym wręcz – intymne fragmenty. Dla współczesnego producenta muzyka to proces wytwarzania – kojarzący się z produkcją i zwyczajną potrzebą zarobkowania. Oczywiście jakość ma tutaj znaczenie, jednak wielokrotnie zatracą się rolę kompozytora. Praca kompozytorska nacechowana jest czynnikiem nadrzędnym - wewnętrzną pobudką, potrzebą połączenia ekspresji z dobrym warszatem muzycznym i talentem. Wspomniana produkcja jest zupełnie podporządkowana zasadom marketingowym, dostępna środkami masowej komunikacji. Tym samym w obszarze życia społecznego ma wpływ na procesy edukacyjne, wychowawcze, na pojmowanie dzieła, estetyki, kultury wśród dorosłych, dzieci i młodzieży.

Moja ponad 20-letnia praktyka w zawodzie nauczyciela pozwala mi stwierdzić z całą stanowczością, że nieodzownym elementem na początku edukacji muzycznej jest przede wszystkim dobra autoprezentacja nauczyciela: nauczyciela twórcy i pasjonata, który pokazuje uczniowi, że muzyka wypełnia jego życie, codzienność zawodową, dla której poświęca inne formy rozrywki. Czynnikiem ten rozbudza zaufanie do kompetencji nauczyciela – uczeń postrzega swojego pedagoga jako fachowca, osobę kompetentną, która czas lekcji wypełnia nie tylko wiedzą i umiejętnościami, ale również entuzjazmem oraz zaangażowaniem. Taki wizerunek z całą pewnością spotka się z uczniowską interakcją.

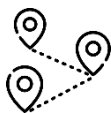
Sięgając wstecz utożsamiam dzisiejszą lekcję „Muzyki” z nazewnictwem przedmiotu sprzed lat ... „Wychowanie muzyczne”. Słowo *wychowanie* przekute na artystyczny kontakt, wspólne wykonawstwo, poznawanie i tworzenie jest wyższą świadomością i artystycznym instynktem pozwalającym dokonywać wyborów, oceniać i wreszcie budować własne preferencje muzyczne, gust muzyczny. Te „przedinformatyczne czasy” miały wielką zaletę dla edukacji muzycznej. Treści kultury przekazywane były drogą naturalnego nauczania międzypokoleniowego. Początkiem nabywania kompetencji kulturalnych była rodzina, później szkoła i wreszcie rozmaite kontakty społeczne. Taka właśnie kompilacja najpełniej wykształcała pojęcie sztuki i estetyki. Uczeń korzystał z różnorodnych - ale bezpośrednich form uczestnictwa w kulturze. Doświadczał poznawania muzyki na żywo - pielęgnował i kultywował tradycje rodzinne i społeczne. Ten sposób jest bezsprzecznie sprawdzony, najpełniejszy i najlepszy.

Dlatego niekoniecznie jestem przekonany, że nowoczesność wdzierająca się do lekcyjnej sali, zawsze będzie dobrze służyć osiąganym celom. Rodzi się też pytanie: Na ile warto wykorzystywać współczesne media jako pomoce dydaktyczne w nauczaniu muzyki? Może zasadnym jest stosować pewien umiar...? To nie media i techniczne nowinki stanowią o tym, jak przebiegać będzie umuzykalnianie i jakie osiągniemy jego efekty. Podstawą pracy w tym wymiarze jest **żywy kontakt z muzyką wykonywaną osobiście**, przez nauczyciela oraz wspólnie z uczniami w rówieśniczej grupie. Jakość tej pracy ze szczególną uwagą na elementy estetyzujące pozwoli pełniej zrozumieć istotę prawdziwego sztuki. Estetyka wpływa na wartość muzycznego poznania, doświadczenia i twórczości. Estetyka porządkuje wiedzę muzyczną, jej zastosowanie i wykonawstwo.

Każdy element muzycznej edukacji – umuzykalniania powinien pojawiać się w symbiozie z estetyką i poczuciem piękna. Niezależnie, czy jest to to ćwiczenie rozspiewujące, czy wykonanie piosenki lub solo w partyturze wokalne czy instrumentalnej. Ogólnie panujący ład w utworze muzycznym wpłynie na przeżycia psychiczne twórców i wykonawców.

Każdy utwór muzyczny czy zwykła piosenka to całościowy kształt muzyczny wielu zespolonych elementów - to nie tylko nuty i podpisane sylaby, ale problematyka zjawisk dynamicznych, artykulacyjnych, agogicznych pozwalająca na wyraz emocji i nastroju. Te elementy często pomijane w niebezpieczny sposób zbliżają nas do sztuki skomercjalizowanej i niedbałej. Nakłaniam i zachęcam zatem nauczycieli do realizacji muzyki jako złożonego problemu, a nie splotonego wykonawstwa.

Innym ważnym elementem jest **zachowanie stosownych proporcji pomiędzy percepcją, twórczością i recepcją muzyczną**. Koncepcji w tym zakresie było co najmniej dwukrotnie więcej niż samych badań nad tym zagadnieniem. Moim zdaniem, trudno tutaj mówić o złotym środku – jednak, wydaje się logiczną zasadą, że twórczość pozwala wyzwać najgłębsze przeżycia estetyczne. Aktywność muzyczna w postaci tworzenia uwydatnia wielorakie walory: aktywizuje wyobraźnię, skłania do samodzielnego myślenia, jest źródłem indywidualnego doświadczania, porządkuje i uczy jak korygować popełniane błędy. To przecież nic innego jak działania, które są wpisane w kanon każdej edukacji. Oczywiście nie spłycam roli percepcji muzycznej – jednak wzbogacenie jej uczniowską aktywnością pozwoli pełniej odczuwać i rozumieć elementy muzycznego dzieła - takie jak melodia, rytm i harmonia.

... wycieczki edukacyjne – zgodnie z kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022

Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych – tak brzmi trzeci kierunek polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022 ogłoszony przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Mając na uwadze jego realizację oraz odpowiadając na pytanie zawarte w tytule niniejszego artykułu proponuję w trakcie edukacji muzycznej zorganizowanie uczniom wycieczek edukacyjnych. Empiryczne poznawanie świata muzyki to także zwiedzanie miejsc związanych z muzyczną kulturą. Żywy kontakt z muzyką w połączeniu z miejscem artystycznie natchnionym wyzwala głębsze przeżycia estetyczne. Wśród miejsc z listy proponowanych wycieczek edukacyjnych serdecznie polecam:

- Uniwersyteckie Muzeum Organów Śląskich – działające przy Akademii Muzycznej, im. Karola Szymanowskiego w Katowicach,
- Centrum Polskiego Folkloru w Otrębusach,
- Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
- Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie oraz Narodowy Instytut im Fryderyka Chopina,
- Dom urodzenia Fryderyka Chopina i muzeum w Żelazowej Woli,
- Muzeum Instrumentów Ludowych w Szydłowcu,
- Muzeum Polskiej Piosenki i Aleja Gwiazd Polskiej Piosenki w Opolu.

... zamiast zakończenia ...

- Co by się stało gdybyśmy zaczęli umuzykalniać w banalny sposób korzystając jedynie z instrumentu akompaniującego, instrumentów szkolnych - bez książek, nutowych zeszytów? Oddani swojej muzycznej pasji, pełni radości i satysfakcji z tworzenia i wspólnego muzykowania, bez przykładów nagrań? Ale za to gotowi usiąść do pianina i własnych opracowań i prezentacji muzycznych?

- ✚ A co by było jeśli płytę CD z pólplaybackiem zamienilibyśmy nawet w najprostszy akompaniament na żywym instrumencie?
- ✚ Jakie doświadczenie nas spotka jeśli w proporcjach literatury wokalne wykorzystamy bardziej popularne polskie utwory o charakterze ludowym i regionalnym niżli te, które powstały na wskutek muzycznej mody.
- ✚ Co stanie się, jeśli treści kultury zawarte i podane na tacy w informacji podręcznikowej – zastąpimy zadaniami poszukiwania wiedzy przez ucznia?

Od czasu do czasu zapomnijmy o mediach, smarfonach, youtube i programach muzyczno-komputerowych,... Nasi uczniowie to wszystko już znają!

U mnie ten eksperyment wciąż trwa! - a Ty, Koleżanko i Kolego, Nauczycielko i Nauczycielu, zaryzykujesz? Spróbuj - bo tej muzyki na muzyce ciągle mało! Zachęcam i życzę powodzenia!

Opracował:
Wojciech Jakubiec
doradca metodyczny dla nauczycieli muzyki
w szkołach podstawowych
na terenie województwa podkarpackiego,
nauczyciel muzyki w Szkole Podstawowej Nr 25
w Rzeszowie

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych *wychowanie do życia w rodzinie* oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

POMYSŁ NA DOSKONALENIE ZAWODOWE

Jeśli nauczyciele Państwa szkoły zadają sobie pytania:

Które narzędzia internetowe oferują ciekawe opcje i pozwalają na tworzenie atrakcyjnych materiałów?

Za pomocą jakich narzędzi efektywnie wspierać proces edukacyjny i monitorować postępy uczniów?

Jak aktywizować uczniów podczas nauki za pomocą narzędzi internetowych?

Gdzie szukać darmowych materiałów graficznych?

Jak chronić dobra cudze i własne w sieci?

W jaki sposób przeprowadzić lekcję stacjonarną, podczas której wykorzystuje się narzędzia internetowe?

Czy istnieją internetowe narzędzia edukacyjne pozwalające skrócić czas spędzany przed monitorem?

...to znaczy, że są oni idealnymi adresatami
darmowych szkoleń realizowanych w ramach projektu:

Uczymy, jak uczyć: Enter!

rekomendowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

www.odnswp.pl/enter

w programie szkolenia:

- Padlet
- Biteable
- Canva
- Wordwall
- Genially
- Khan Academy
- Mentimeter
- Kahoot!
- LearningApps.org
- WordArt.com

- ✓ Adresatami projektu są **nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych.**
- ✓ Na szkolenie nauczycieli zgłasza **członek kadry kierowniczej.**
- ✓ Po zakończeniu szkolenia **nauczyciel otrzymuje zaświadczenie, a szkoła certyfikat.**

GWARANTUJEMY:

Wykwalifikowaną kadrę trenerską

Opiekę trenera w trakcie kursu i przez pół roku po jego zakończeniu,

Darmowy dostęp do platformy z pomocami metodycznymi
(dostęp do końca 2023r.)

Indywidualne podejście do każdego uczestnika

Kontakt:
Marta Rumak
Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli
e-mail: mrumak@pcen.pl
tel. 501 059 818
Piotr Kowalski
Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”
e-mail: podkarpacie@swp.org.pl
tel. 502 251 935
www.odnswp.pl/enter

Lekcja:Enter

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA NAUCZYCIELI „Lekcja:Enter!”

Dotyczy grup przedmiotowych (4):

edukacja wczesnoszkolna, przedmioty matematyczno-przyrodnicze, humanistyczne oraz artystyczne

Szkolenie nauczycieli trwa 40 godzin lekcyjnych, na które składają się 32 godziny szkolenia stacjonarnego oraz 8 godzin szkolenia online. Ze względu na tematykę całe szkolenie jest podzielone na 8 modułów:

- 1. Poznaj sieć. Elektroniczne zasoby edukacyjne**
(zasady bezpieczeństwa i współpracy w Internecie)
180 minut (4 godziny lekcyjne)
- 2. Lekcja w sieci – dobierz urządzenie, platformę, aplikację**
(posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i praca w sieci)
180 minut (4 godziny lekcyjne)
- 3. Ze smartfonem na lekcji**
(aktywizujące metody nauczania wspierane TIK)
180 minut (4 godziny lekcyjne)
- 4. Tworzymy własne e-materiały**
(elektroniczne zasoby edukacyjne dla różnych przedmiotów)
 1. część – 225 minut (5 godzin lekcyjnych)
 2. część – 135 minut (3 godziny lekcyjne)
 3. część – 180 minut (4 godziny lekcyjne)
- 5. Jak wykorzystać TIK na lekcji? – wprowadzenie do opracowania własnych scenariuszy lekcji – moduł online**
(metodyczne aspekty kształcenia z wykorzystaniem TIK; praca własna online na platformie lekcjaenter.pl)
180 minut (4 godziny lekcyjne); asynchroniczne; praca własna nauczycieli
- 6. Przygotowujemy scenariusze lekcji**
(metodyczne aspekty kształcenia z TIK; praca nad scenariuszami wzbogaconymi o technologie informacyjne i komunikacyjne)
135 minut (3 godziny lekcyjne) - stacjonarnie oraz 135 minut (3 godziny lekcyjne) – online; praca własna nauczycieli na platformie lekcjaenter.pl
- 7. Zajęcia w szkole z własnymi scenariuszami TIK**
2 x 45 minut (te godziny nie są wliczone do czasu szkolenia)
- 8. Omawiamy przeprowadzone zajęcia– omówienie przeprowadzonych zajęć i zaliczenie szkolenia).**
225 minut (5 godzin lekcyjnych) – stacjonarnie; 45 minut (1 godzina lekcyjna) – online

Pomiędzy modułami jest niekiedy przewidziana praca własna nauczycieli (kształcenie wyprzedzające). Poinformują o tym trenerzy na poprzednich zajęciach. W ramach modułów online nauczyciele pracują samodzielnie, m.in. wykorzystując materiały zamieszczone na platformie, np. do modułu 5. szkolenia przygotowane zostało webinarium w trzech częściach, dostępne na platformie projektu.

Uwagi dotyczące materiałów oraz programu szkolenia, a także linków i aplikacji przewidzianych w programie szkolenia należy zgłaszać na forum na platformie projektu lub bezpośrednio trenerom.

Lekcja:Enter

Dla nauczycieli informatyki klas IV–VIII szkół podstawowych

Moduł	Tytuł	Czas trwania (w godzinach lekcyjnych)
1	1.1. Jak myśli programista?	9
	1.2. Kot czy żółw? (Scratch, Python)	9,8 (+ 2 online)
2	2.1. Wirtualne Arduino	5,6
	2.2. Oswajamy Pythona	6,2 (+ 2 online)
3	Zajęcia w szkole z własnymi scenariuszami	czas nie jest wliczony do szkolenia
4	Omawiamy przeprowadzone zajęcia	4,4 (+1 online)

Dla nauczycieli informatyki szkół ponadpodstawowych

Moduł	Tytuł	Czas trwania (w godzinach lekcyjnych)
1	1.1. Eclipse, czyli projekt z klasą	8 (+ 4 online)
	1.2. Budujemy bazę (MS Access, SQL)	7,3
2	2.1. Algorytmy na Javie	7,8
	2.2. Mobilne szyfrowanie (Android Studio, Netbeans)	6,7
3	Zajęcia w szkole z własnymi scenariuszami	czas nie jest wliczony do szkolenia
4	Omawiamy przeprowadzone zajęcia	5,2 (+ 1 online)

Lekcja:Enter

Uczestniczysz w projekcie Lekcja:Enter? Lekcja:Enter to nie tylko szkolenie!

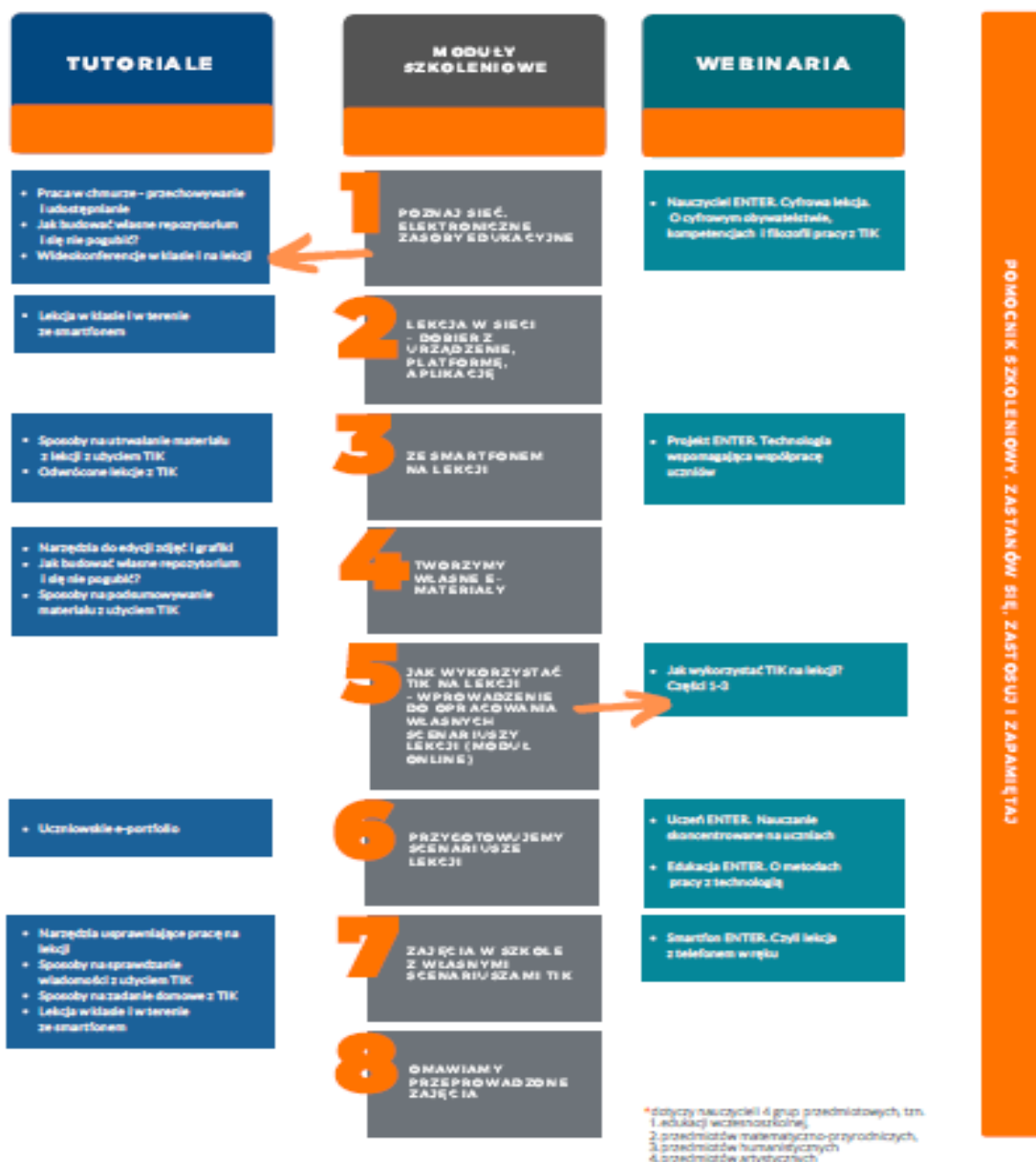
Przygotowaliśmy dla Ciebie wiele materiałów online, które pomogą Ci wykorzystać na lekcjach poznaną na szkoleniu wiedzę i nowe umiejętności.

Tutoriale, dzięki którym dowiesz się, które narzędzia i aplikacje najlepiej wspierają określone momenty Twojej pracy i pracy Twoich uczniów. **Webinaria**, które pomogą Ci przygotować własne scenariusze lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) oraz dadzą Ci szerszą perspektywę dotyczącą zmieniającej się roli nauczycieli i trendów edukacyjnych w cyfrowym świecie. **Narzędziowniki przedmiotowe**, czyli zestawy przydatnych aplikacji, narzędzi, scenariuszy i dobrych praktyk dot. TIK, które możesz wykorzystać na swojej lekcji.

Koniecznie korzystaj z **"Pomocnika szkoleniowego"** - rodzaju zeszytu ćwiczeń, który pomoże Ci zastanowić się (nad tym jak uczynić, jak uczyć się Twoich uczniów, jak wygląda nauczanie i uczenie się w Twojej szkole), zastosować (na swojej lekcji) to, czego się nauczylesz/nauczylesz na szkoleniu) i zapamiętać (nowe narzędzia, metody pracy, tek aby regularnie wykorzystywać TIK na swoich lekcjach).

Wszystkie materiały znajdziesz na platformie projektu www.lekcjaenter.pl, a o terminach webinarów na pewno Cię powiadomimy!

Materiały online dla nauczycieli*

* dotyczy nauczycieli 4 grup przedmiotowych, tzn. 1. edukacji wczesnoszkolnej, 2. przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, 3. przedmiotów humanistycznych, 4. przedmiotów artystycznych